

PREHLAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie apríl 2014

IV. senát

Nálezy:

spisová značka	IV. ÚS 479/2011
sudca spravodajca	Ľudmila Gajdošíková
druh konania	čl. 127 ods. 1 ústavy konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – v časti vyhovené – v časti nevyhovené
dátum rozhodnutia	12. decembra 2013
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd
skutkový stav a základné fakty	<p>Fond národného majetku Slovenskej republiky (ďalej aj „sťažovateľ“) namietal porušenie označených práv uznesením najvyššieho súdu.</p> <p>Predmetom konania pred všeobecnými súdmi bolo rozhodovanie o určení neplatnosti odstúpenia sťažovateľa od zmluvy o odplatnom prevode akcií kúpou uzavretej medzi žalobcom - obchodnou spoločnosťou (ďalej aj „navrhovateľ“ alebo „žalobca“, alebo „spoločnosť“), a sťažovateľom dňa 22. mája 1996 (jednostranným prejavom sťažovateľa 2. júla 2009, ktoré bolo spísané formou notárskej zápisnice vyhotovenej) a o uložení povinnosti žalovanému v II. rade, ktorým bolo pôvodne Stredisko cenných papierov Slovenskej republiky, a. s., t. č. Centrálny depozitár cenných papierov Slovenskej republiky, a. s. vyznačiť zmenu osoby majiteľa akcií... na účte spoločnosti.</p> <p>Dovolačí súd uznesením zo dňa 31. 05. 2011, sp. zn. 1 ObdoV/21/2010 a 1 ObdoV/22/2010, ktoré bolo sťažovateľovi doručené dňa 19. 07. 2011 zrušil Uznesenia NS SR aj Dopĺňacie uznesenia a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“).</p> <p>V napadnutom rozhodnutí dovolací súd uviedol: „Dovolačí súd vzhľadom na existenciu namietanej vady konania podľa § 237 písm. f) OSP, avšak nie z dôvodu uvádzaného dovolateľmi, ale z dôvodu zmatocnosti vydania oboch uznesení odvolacieho súdu o zastavení odvolacieho konania v znení ich dopĺňajúcich uznesení. Vychádzal pritom z aktuálneho stavu zápisu žalobcu v obchodnom registri. Z jeho výpisu z Obchodného registra Okresného súdu Bratislava I, oddiel: Sro... je evidentné, že žalobca je v súčasnosti existujúcim právnym subjektom pod obchodným menom: C., spol. s r. o. v dodatočnej likvidácii, nakoľko dňa 15. 04. 2010 bola povolená dodatočná likvidácia žalobcu. Žalobca teda disponuje právnou subjektivitou. Rozhodujúci je stav v čase dovolacieho konania, kedy žalobca existuje.“</p> <p>Podstatou sťažostnej argumentácie sťažovateľa je jeho tvrdenie, že v čase vyhlásenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu z 31. mája 2011 žalobca nedisponoval právnou subjektivitou.</p>
ratio decidendi	<p>Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že spoločnosť (žalobca) bola 7. júla 2009 ex offio vymazaná z Obchodného registra Slovenskej republiky (ďalej len „obchodný register“), pričom následne uznesením okresného súdu z 13. apríla 2010 (ktoré nadobudlo právoplatnosť 14. apríla 2010) bola nariadená dodatočná likvidácia spoločnosti a bol ustanovený jej likvidátor, ktorý bol oprávnený robiť v jej mene úkony smerujúce k jej likvidácii podľa § 72 a nasl. Obchodného zákonníka pod obchodným menom C., spol. s r. o. v dodatočnej likvidácii. Z uvedeného vyplýva, že žalobca v čase</p>

odvolacieho konania nemal hmotnoprávnu procesnú subjektivitu; túto nadobudol až 15. apríla 2010, t. j. v čase, keď žalovaní podali proti uzneseniam najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu dovolanie. Po zápise do obchodného registra z 15. apríla 2010 podal žalobca taktiež dovolanie.

Z uvedeného vyplýva, že žalobca v čase odvolacieho konania nemal hmotnoprávnu procesnú subjektivitu; túto nadobudol až 15. apríla 2010, t. j. v čase, keď žalovaní podali proti uzneseniam najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu dovolanie. Po zápise do obchodného registra z 15. apríla 2010 podal žalobca taktiež dovolanie.

Okresný súd uznesením z 24. mája 2010 dodatočnú likvidáciu zrušil a z funkcie likvidátora odvolal V. S. Proti tomuto uzneseniu sa odvolal žalobca aj V. S. Krajský súd uznesením z 29. júna 2010 odmietol odvolanie (ktoré nadobudlo právoplatnosť 16. júla 2010; podľa tvrdenia sťažovateľa nadobudlo právoplatnosť v tento deň aj uznesenie okresného súdu z 24. mája 2010 o zrušení dodatočnej likvidácie spoločnosti).

V čase rozhodovania o dovolaniach (31. mája 2011) tak žalovaných, ako aj žalobcu však táto skutočnosť nebola zapísaná v obchodnom registri. Napriek uvedenému sťažovateľ zastáva názor, že žalobca stratil dňom 16. júla 2010 hmotnoprávnu procesnú subjektivitu.

Úlohou ústavného súdu pri rozhodovaní o sťažnosti sťažovateľa bolo posúdiť a vyhodnotiť, či rozsah skutkových zistení a právne závery najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu pri jeho rozhodovaní vo veci možno považovať z ústavnoprávneho hľadiska za ústavne akceptovateľné, s osobitným zreteľom na to, ako najvyšší súd posúdil právnu relevanciu zápisu žalobcu do obchodného registra z 15. apríla 2010 z hľadiska jeho právneho postavenia v dovolacom konaní, a teda aj v čase rozhodovania o dovolaní.

V súvislosti so zápisom žalobcu do obchodného registra účinným od 15. apríla 2010 sa ústavný súd prikláňa k záveru, ku ktorému dospel aj najvyšší súd, že táto skutočnosť mala za následok „obnovenie“ právnej subjektivity žalobcu. Nesúhlasí však s právnym názorom najvyššieho súdu, že žalobca sa stal „plnoprávnym účastníkom“ celého konania, pretože podľa zápisu v obchodnom registri bol likvidátor oprávnený robiť v mene spoločnosti len úkony smerujúce k jej likvidácii podľa § 72 a nasl. Obchodného zákonníka pod obchodným menom C., spol. s r. o. v dodatočnej likvidácii, t. j. len právne úkony týkajúce sa dodatočnej likvidácie spoločnosti.

Bez ohľadu na akceptovanie tohto právneho názoru už samotný rozsah oprávnení žalobcu zaevidovaných v obchodnom registri, ktorému najvyšší súd priznáva právne relevantné účinky vo vzťahu ku všetkým subjektom práva (najvyšší súd nevynímajúc), prinajmenšom indikoval nevyhnutnosť zobrať ho do úvahy a z tohto hľadiska definovať právne postavenie žalobcu ako účastníka v súdnych konaniach po 15. apríli 2010 vrátane jeho oprávnení. Najvyšší súd ako dovolací súd sa však touto otázkou v napadnutom uznesení nezaoberal.

Z hľadiska poskytnutia ochrany práv sťažovateľovi v rozsahu garancií podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru považoval ústavný súd za rozhodujúce posúdiť postup najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu pri zabezpečovaní a vyhodnocovaní podkladov relevantných pre svoje rozhodnutie.

Podľa názoru ústavného súdu bolo z hľadiska ústavnej konformity postupu (vzhľadom na potrebu zaujatia stanoviska k právnej subjektivite žalobcu) nevyhnutné, aby najvyšší súd zistil stav konania vedeného pod sp. zn. 33 Exre/1019/2010, a v tejto súvislosti predovšetkým skutočnosť, či uznesenie okresného súdu sp. zn. 33 Exre/1019/2010 z 24. mája 2010, ktoré bolo súčasťou spisu, na základe ktorého najvyšší súd ako dovolací súd rozhodoval, už nadobudlo právoplatnosť.

Ústavný súd zastáva názor, že išlo o otázku zásadného právneho významu z hľadiska ústavnej akceptovateľnosti rozhodnutia o dovolaní.

Najvyšší súd sám v napadnutom rozhodnutí výslovne uviedol, že sťažovateľ k dovolaniu priložil uznesenie okresného súdu sp. zn. 33 Exre 1019/2010 z 24. mája 2010, ktorým bola zrušená dodatočná likvidácia žalobcu, túto skutočnosť však stroho uzavrel konštatovaním, „avšak bez vyznačenia doložky právoplatnosti a vykonateľnosti“.

V nadväznosti na uvedené vychádzal „z aktuálneho stavu zápisu žalobcu v obchodnom registri“ (výpisu z obchodného registra Okresného súdu Bratislava I, oddiel: Sro. vložka číslo...), z ktorého je „evidentné, že žalobca je v súčasnosti existujúcim právnym subjektom pod obchodným menom: C., spol. s r. o. v dodatočnej likvidácii, nakoľko dňa 15. 04. 2010 bola povolaná dodatočná likvidácia žalobcu“.

Najvyšší súd teda nepovažoval za právne významné zistiť, či už vyžiadaní

	<p>príslušného spisu alebo získaním aktuálnej informácie z okresného súdu aspoň telefonicky a jej vyznačením v „dovolacom“ spise (napr. spísaním úradného záznamu), aký je skutočný stav konania vedeného pod sp. zn. 33 Exre/1019/2010.</p> <p>Najvyššiemu súdu pritom muselo byť, resp. malo byť zrejmé, že ide kľúčovú informáciu pre jeho rozhodnutie ako dovolacieho súdu, navyše aj vzhľadom na dátum jeho rozhodovania a dátum prijatia uznesenia okresným súdom, ktorý musel zjavne indikovať záver, že predmetné rozhodnutie už (s vysokou pravdepodobnosťou) nadobudlo právoplatnosť.</p> <p>Úlohou ústavného súdu nie je ani v tejto veci nebolo riešiť vecné problémy rozhodovania, ale posudzovať a aj v danom prípade posúdiť postup najvyššieho súdu z hľadiska rešpektovania princípu ústavnosti pri jeho rozhodovaní.</p> <p>Z hľadiska nevyhnutnosti overenia právnej subjektivity žalobcu ako jednej z rozhodujúcich (a neopomenuteľných) skutočností pre rozhodnutie podľa názoru ústavného súdu neobstojí argument najvyššieho súdu, že táto skutočnosť (ešte) nebola vyznačená v obchodnom registri (až 1. marca 2012), keďže bolo potvrdené, že spoločnosť sa vymazáva z obchodného registra v celom rozsahu „dňom 07. 07. 2009“ pre nedostatok majetku, a preto ho ústavný súd z ústavného hľadiska považuje za neakceptovateľný.</p> <p>Postup, ktorý najvyšší súd zvolil pri zisťovaní kľúčových podkladov pre svoje rozhodnutie, ústavný súd hodnotí ako zjavne formalistický. Takýto postup je v príkrom rozpore s materiálnym chápaním ústavnosti, ktorú pri svojej rozhodovacej činnosti preferuje ústavný súd v súvislosti s poskytovaním ochrany základným právam a slobodám, a podľa názoru ústavného súdu by ho vo svojej rozhodovacej činnosti mali uplatňovať aj všeobecné súdy, dovolací súd nevynímajúc.</p> <p>Na tomto základe ústavný súd rozhodol, že najvyšší súd napadnutým uznesením porušil základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj jeho právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p> <p>Ústavný súd na jednej strane nemohol neprihliadnuť na ďalší postup najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu (a v nadväznosti aj ďalších súdov), ktorý síce na jednej strane nerešpektoval rozhodnutie o odložení vykonateľnosti namietaného uznesenia – uznesenia najvyššieho súdu z 31. mája 2011 - po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie, ale na druhej strane v dôsledku jeho ďalšieho postupu sa dosiahol taký stav veci, že konanie o návrhu žalobcu na určenie neplatnosti odstúpenia od zmluvy a na uloženie povinnosti žalovanému v II. rade je už v čase rozhodovania ústavného súdu právoplatne skončené - je právoplatne zastavené, čo je v prospech sťažovateľa. Táto informácia bola pre rozhodnutie ústavného súdu podstatná. Vychádzajúc z uvedených skutočností, ústavný súd nevyhovel tej časti sťažnosti, v ktorej sa sťažovateľ domáhal zrušenia namietaného uznesenia najvyššieho súdu z 31. mája 2011. Zrušením označeného rozhodnutia by sa totiž „otvorilo“ (mohlo otvoriť) právoplatne skončené konanie pred všeobecnými súdmi, ktoré skončilo v prospech sťažovateľa.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol tak, že základné právo Fondu národného majetku Slovenskej republiky podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením najvyššieho súdu porušené boli.</u></p> <p><u>Vo zvyšnej časti sťažnosti n e v y h o v u j e.</u></p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov</p>	<p>Ústavný súd SR: IV. ÚS 218/08, IV. ÚS 464/2010, IV. ÚS 10/2012</p>

spisová značka	IV. ÚS 479/2011
sudca spravodajca	Ľudmila Gajdošíková
druh konania	čl. 127 ods. 1 ústavy konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – v časti vyhovené – v časti nevyhovené
dátum rozhodnutia	12. decembra 2013
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd
skutkový stav a základné fakty	<p>Fond národného majetku Slovenskej republiky (ďalej aj „sťažovateľ“) namietal porušenie označených práv uznesením najvyššieho súdu.</p> <p>Predmetom konania pred všeobecnými súdmi bolo rozhodovanie o určení neplatnosti odstúpenia sťažovateľa od zmluvy o odplatnom prevode akcií kúpou uzavretej medzi žalobcom - obchodnou spoločnosťou (ďalej aj „navrhovateľ“ alebo „žalobca“, alebo „spoločnosť“), a sťažovateľom dňa 22. mája 1996 (jednostranným prejavom sťažovateľa 2. júla 2009, ktoré bolo spísané formou notárskej zápisnice vyhotovenej) a o uložení povinnosti žalovanému v II. rade, ktorým bolo pôvodne Stredisko cenných papierov Slovenskej republiky, a. s., t. č. Centrálny depozitár cenných papierov Slovenskej republiky, a. s. vyznačiť zmenu osoby majiteľa akcií... na účte spoločnosti.</p> <p>Dovolací súd uznesením zo dňa 31. 05. 2011, sp. zn. 1 ObdoV/21/2010 a 1 ObdoV/22/2010, ktoré bolo sťažovateľovi doručené dňa 19. 07. 2011 zrušil Uznesenia NS SR aj Doplniace uznesenia a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“).</p> <p>V napadnutom rozhodnutí dovolací súd uviedol: „Dovolací súd vzhliadol existenciu namietanej vady konania podľa § 237 písm. f) OSP, avšak nie z dôvodu uvádzaného dovolateľmi, ale z dôvodu zmatocnosti vydania oboch uznesení odvolacieho súdu o zastavení odvolacieho konania v znení ich dopĺňajúcich uznesení. Vychádzal pritom z aktuálneho stavu zápisu žalobcu v obchodnom registri. Z jeho výpisu z Obchodného registra Okresného súdu Bratislava I, oddiel: Sro... je evidentné, že žalobca je v súčasnosti existujúcim právnym subjektom pod obchodným menom: C., spol. s r. o. v dodatočnej likvidácii, nakoľko dňa 15. 04. 2010 bola povolená dodatočná likvidácia žalobcu. Žalobca teda disponuje právnou subjektivitou. Rozhodujúci je stav v čase dovolacieho konania, kedy žalobca existuje.“</p> <p>Podstatou sťažostnej argumentácie sťažovateľa je jeho tvrdenie, že v čase vyhlásenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu z 31. mája 2011 žalobca nedisponoval právnou subjektivitou.</p>
ratio decidendi	<p>Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že spoločnosť (žalobca) bola 7. júla 2009 ex offio vymazaná z Obchodného registra Slovenskej republiky (ďalej len „obchodný register“), pričom následne uznesením okresného súdu z 13. apríla 2010 (ktoré nadobudlo právoplatnosť 14. apríla 2010) bola nariadená dodatočná likvidácia spoločnosti a bol ustanovený jej likvidátor, ktorý bol oprávnený robiť v jej mene úkony smerujúce k jej likvidácii podľa § 72 a nasl. Obchodného zákonníka pod obchodným menom C., spol. s r. o. v dodatočnej likvidácii. Z uvedeného vyplýva, že žalobca v čase odvolacieho konania nemal hmotnoprávnu procesnú subjektivitu; túto nadobudol až 15. apríla 2010, t. j. v čase, keď žalovaní podali proti uzneseniam najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu dovolanie. Po zápise do obchodného registra z 15. apríla 2010 podal žalobca taktiež dovolanie.</p> <p>Z uvedeného vyplýva, že žalobca v čase odvolacieho konania nemal hmotnoprávnu procesnú subjektivitu; túto nadobudol až 15. apríla 2010, t. j. v čase, keď žalovaní podali proti uzneseniam najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu dovolanie. Po zápise do obchodného registra z 15. apríla 2010 podal žalobca taktiež dovolanie.</p> <p>Okresný súd uznesením z 24. mája 2010 dodatočnú likvidáciu zrušil a z funkcie likvidátora odvolal V. S. Proti tomuto uzneseniu sa odvolal žalobca aj V. S. Krajský súd uznesením z 29. júna 2010 odmietol odvolanie (ktoré nadobudlo právoplatnosť 16. júla 2010; podľa tvrdenia sťažovateľa nadobudlo právoplatnosť v tento deň aj uznesenie okresného súdu z 24. mája 2010 o zrušení dodatočnej likvidácie spoločnosti).</p> <p>V čase rozhodovania o dovolaniach (31. mája 2011) tak žalovaní, ako aj žalobcu však táto skutočnosť nebola zapísaná v obchodnom registri. Napriek uvedenému sťažovateľ zastáva názor, že žalobca stratil dňom 16. júla 2010 hmotnoprávnu procesnú</p>

subjektivitu.

Úlohou ústavného súdu pri rozhodovaní o sťažnosti sťažovateľa bolo posúdiť a vyhodnotiť, či rozsah skutkových zistení a právne závery najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu pri jeho rozhodovaní vo veci možno považovať za ústavnoprávneho hľadiska za ústavne akceptovateľné, s osobitným zreteľom na to, ako najvyšší súd posúdil právnu relevanciu zápisu žalobcu do obchodného registra z 15. apríla 2010 z hľadiska jeho právneho postavenia v dovolacom konaní, a teda aj v čase rozhodovania o dovolaní.

V súvislosti so zápisom žalobcu do obchodného registra účinným od 15. apríla 2010 sa ústavný súd prikláňa k záveru, ku ktorému dospel aj najvyšší súd, že táto skutočnosť mala za následok „obnovenie“ právnej subjektivity žalobcu. Nesúhlasí však s právnym názorom najvyššieho súdu, že žalobca sa stal „plnoprávnym účastníkom“ celého konania, pretože podľa zápisu v obchodnom registri bol likvidátor oprávnený robiť v mene spoločnosti len úkony smerujúce k jej likvidácii podľa § 72 a nasl. Obchodného zákonníka pod obchodným menom C., spol. s r. o. v dodatočnej likvidácii, t. j. len právne úkony týkajúce sa dodatočnej likvidácie spoločnosti.

Bez ohľadu na akceptovanie tohto právneho názoru už samotný rozsah oprávnení žalobcu zaevidovaných v obchodnom registri, ktorému najvyšší súd priznáva právne relevantné účinky vo vzťahu ku všetkým subjektom práva (najvyšší súd nevynímajúc), prinajmenšom indikoval nevyhnutnosť zobrať ho do úvahy a z tohto hľadiska definovať právne postavenie žalobcu ako účastníka v súdnych konaniach po 15. apríli 2010 vrátane jeho oprávnení. Najvyšší súd ako dovolací súd sa však touto otázkou v napadnutom uznesení nezaoberal.

Z hľadiska poskytnutia ochrany práv sťažovateľovi v rozsahu garancií podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru považoval ústavný súd za rozhodujúce posúdiť postup najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu pri zabezpečovaní a vyhodnocovaní podkladov relevantných pre svoje rozhodnutie.

Podľa názoru ústavného súdu bolo z hľadiska ústavnej konformity postupu (vzhľadom na potrebu zaujatia stanoviska k právnej subjektivite žalobcu) nevyhnutné, aby najvyšší súd zistil stav konania vedeného pod sp. zn. 33 Exre/1019/2010, a v tejto súvislosti predovšetkým skutočnosť, či uznesenie okresného súdu sp. zn. 33 Exre/1019/2010 z 24. mája 2010, ktoré bolo súčasťou spisu, na základe ktorého najvyšší súd ako dovolací súd rozhodoval, už nadobudlo právoplatnosť.

Ústavný súd zastáva názor, že išlo o otázku zásadného právneho významu z hľadiska ústavnej akceptovateľnosti rozhodnutia o dovolaní.

Najvyšší súd sám v napadnutom rozhodnutí výslovne uviedol, že sťažovateľ k dovolaniu priložil uznesenie okresného súdu sp. zn. 33 Exre 1019/2010 z 24. mája 2010, ktorým bola zrušená dodatočná likvidácia žalobcu, túto skutočnosť však stroho uzavrel konštatovaním, „avšak bez vyznačenia doložky právoplatnosti a vykonateľnosti“.

V nadväznosti na uvedené vychádzal „z aktuálneho stavu zápisu žalobcu v obchodnom registri“ (výpisu z obchodného registra Okresného súdu Bratislava I, oddiel: Sro. vložka číslo...), z ktorého je „evidentné, že žalobca je v súčasnosti existujúcim právnym subjektom pod obchodným menom: C., spol. s r. o. v dodatočnej likvidácii, nakoľko dňa 15. 04. 2010 bola povolaná dodatočná likvidácia žalobcu“.

Najvyšší súd teda nepovažoval za právne významné zistiť, či už vyžiadani príslušného spisu alebo získaním aktuálnej informácie z okresného súdu aspoň telefonicky a jej vyznačením v „dovolacom“ spise (napr. spísaním úradného záznamu), aký je skutočný stav konania vedeného pod sp. zn. 33 Exre/1019/2010.

Najvyššiemu súdu pritom muselo byť, resp. malo byť zrejmé, že ide kľúčovú informáciu pre jeho rozhodnutie ako dovolacieho súdu, navyše aj vzhľadom na dátum jeho rozhodovania a dátum prijatia uznesenia okresným súdom, ktorý musel zjavne indikovať záver, že predmetné rozhodnutie už (s vysokou pravdepodobnosťou) nadobudlo právoplatnosť.

Úlohou ústavného súdu nie je ani v tejto veci nebolo riešiť vecné problémy rozhodovania, ale posudzovať a aj v danom prípade posúdiť postup najvyššieho súdu z hľadiska rešpektovania princípu ústavnosti pri jeho rozhodovaní.

Z hľadiska nevyhnutnosti overenia právnej subjektivity žalobcu ako jednej z rozhodujúcich (a neopomenuteľných) skutočností pre rozhodnutie podľa názoru ústavného súdu neobstojí argument najvyššieho súdu, že táto skutočnosť (ešte) nebola vyznačená v obchodnom registri (až 1. marca 2012), keďže bolo potvrdené, že spoločnosť sa vymazáva z obchodného registra v celom rozsahu „dňom 07. 07. 2009“ pre nedostatok

	<p>majetku, a preto ho ústavný súd z ústavného hľadiska považuje za neakceptovateľný.</p> <p>Postup, ktorý najvyšší súd zvolil pri zisťovaní kľúčových podkladov pre svoje rozhodnutie, ústavný súd hodnotí ako zjavne formalistický. Takýto postup je v príkrom rozpore s materiálnym chápaním ústavnosti, ktorú pri svojej rozhodovacej činnosti preferuje ústavný súd v súvislosti s poskytovaním ochrany základným právam a slobodám, a podľa názoru ústavného súdu by ho vo svojej rozhodovacej činnosti mali uplatňovať aj všeobecné súdy, dovolací súd nevynímajúc.</p> <p>Na tomto základe ústavný súd rozhodol, že najvyšší súd napadnutým uznesením porušil základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj jeho právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p> <p>Ústavný súd na jednej strane nemohol neprihliadnuť na ďalší postup najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu (a v nadväznosti aj ďalších súdov), ktorý síce na jednej strane nerešpektoval rozhodnutie o odložení vykonateľnosti namietaného uznesenia – uznesenia najvyššieho súdu z 31. mája 2011 - po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie, ale na druhej strane v dôsledku jeho ďalšieho postupu sa dosiahol taký stav vecí, že konanie o návrhu žalobcu na určenie neplatnosti odstúpenia od zmluvy a na uloženie povinnosti žalovanému v II. rade je už v čase rozhodovania ústavného súdu právoplatne skončené - je právoplatne zastavené, čo je v prospech sťažovateľa. Táto informácia bola pre rozhodnutie ústavného súdu podstatná. Vychádzajúc z uvedených skutočností, ústavný súd nevyhovел tej časti sťažnosti, v ktorej sa sťažovateľ domáhal zrušenia namietaného uznesenia najvyššieho súdu z 31. mája 2011. Zrušením označeného rozhodnutia by sa totiž „otvorilo“ (mohlo otvoriť) právoplatne skončené konanie pred všeobecnými súdmi, ktoré skončilo v prospech sťažovateľa.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol tak, že základné právo Fondu národného majetku Slovenskej republiky podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením najvyššieho súdu porušené boli.</u></p> <p><u>Vo zvyšnej časti sťažnosti n e v y h o v u j e.</u></p>
<p> Použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov</p>	<p>Ústavný súd SR: IV. ÚS 218/08, IV. ÚS 464/2010, IV. ÚS 10/2012</p>

<p> spisová značka</p>	<p> IV. ÚS 494/2013</p>
<p> sudca spravodajca</p>	<p>Ludmila Gajdošíková</p>
<p> druh konania</p>	<p> čl. 127 ods. 1 ústavy konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb</p>
<p> druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</p>	<p> nález – vyhovené</p>
<p> dátum rozhodnutia</p>	<p>6. marca 2014</p>
<p> dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv</p>	<p> čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd</p>
<p> skutkový stav a základné fakty</p>	<p>Sťažovateľ namietal porušenie označených práv uznesením krajského súdu, ktorým zamietol sťažnosť sťažovateľa proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí jeho žiadosti o prepustenie z väzby.</p> <p>Sťažovateľ namieta porušenie svojich práv v súvislosti so zamietnutím jeho žiadosti o prepustenie z väzby v trestnom konaní, v ktorom je obvinený z trestného činu vraždy formou účasti ako organizátor podľa § 10 ods. 1 písm. a) a § 219 ods. 1 a 2 písm. f) Trestného zákona za skutok usmrtenia M. Ž.</p> <p>Do väzby bol vzatý uznesením okresného súdu sp. zn. 0 Tp 12/2012 z 24. februára 2012 v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 5 To 10/2012 z 13. marca 2012 s tým, že lehota väzby začala plynúť 22. februára 2012 o 15.40 h, od času, keď bol sťažovateľ zadržaný bezprostredne po prepustení z väzby v inej trestnej veci na základe uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Tost 5/2012 z 22. februára 2012. Obvinenie za trestný čin vraždy poškodeného M. Ž. bolo sťažovateľovi vznesené uznesením z 21. februára 2012.</p> <p>Sťažovateľ bol vzatý do väzby z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku, ktorý krajský súd odôvodnil tým, že sťažovateľ „je dôvodne podozrivý zo</p>

	<p>spáchania trestného činu vraždy ako organizátor podľa § 10 ods. 1 písm. a), § 219 ods. 1, ods. 2 písm. f) Tr. zák., pri ktorom v prípade uznania viny hrozí uloženie trestu odňatia slobody najmenej 12 rokov. Ide teda o hrozbu vysokým trestom a navyiac v osobe obvineného ide o cudzieho štátneho príslušníka, ktorý by mohol ujsť, a tak sa vyhýbať trestnému stíhaniu.“</p> <p>Sťažovateľ napadol rozhodnutie o vzatí do väzby sťažnosťou na ústavnom súde, o ktorej ústavný súd rozhodol uznesením sp. zn. III. ÚS 314/2012 z 3. júla 2012 tak, že ju odmietol ako zjavne neopodstatnenú. Ústavný súd v odôvodnení uznesenia konštatoval, že „na skutkové okolnosti, ktoré podľa názoru krajského súdu mali byť dôvodom na uvalenie útekovvej väzby, možno prihliadať len v začiatočnom štádiu trestného konania“ a „napadnuté uznesenie krajského súdu sa javí ešte ako ústavne udržateľné, ale uplynutím krátkej doby sa bude tento väzobný dôvod podložený len obavou z úteku pred hrozbu vysokého trestu a odkazom na to, že sťažovateľ je cudzím štátnym príslušníkom, zoslabovať“.</p> <p>Sťažovateľ podal 25. júla 2012 okresnému súdu žiadosť o prepustenie z väzby, ktorú okresný súd zamietol uznesením sp. zn. Tp 59/2012 zo 17. augusta 2012. Krajský súd zamietol sťažnosť sťažovateľa uznesením sp. zn. 5 Tpo 36/2012 z 11. septembra 2012.</p> <p>Sťažovateľ podal aj proti tomuto rozhodnutiu krajského súdu sťažnosť ústavnému súdu, o ktorej ústavný súd rozhodol nálezom sp. zn. I. ÚS 47/2013 z 5. júna 2013 tak, že uznesením krajského súdu bolo porušené základné právo sťažovateľa podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a jeho právo podľa čl. 5 ods. 1 a 4 dohovoru, a v nadväznosti na to zrušil uznesenie krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.</p> <p>Ústavný súd v tomto náleze poukázal na skutočnosť, že sťažovateľ sa nachádza vo väzbe vo viacerých súbežne či následne vedených konaniach už viac ako desať rokov, a aj v kontexte týchto osobitých okolností dospel k záveru, že uznesenie krajského súdu nie je presvedčivo odôvodnené, keď krajský súd videl dôvod pre ďalšiu väzbu sťažovateľa v kombinácii faktov, že (i) sťažovateľ sa nezdržoval v mieste svojho pobytu, (ii) je cudzincom, (iii) mu hrozí vysoký trest a že (iv) vec je v štádiu prípravného konania, s možnou potrebou vykonať procesné úkony za účasti sťažovateľa.</p> <p>Ústavný súd poukázal aj na tú skutočnosť, že medzi uznesením krajského súdu z 13. marca 2012, ktoré bolo preskúmané v konaní vedenom pod sp. zn. III. ÚS 314/2012, a uznesením krajského súdu z 11. septembra 2012, ktoré bolo predmetom konania vedeného pod sp. zn. I. ÚS 47/2013, uplynula doba pol roka, pričom skutkové okolnosti odôvodňujúce väzobný dôvod, na ktoré poukázal krajský súd, sa nezmenili, resp. nepristúpil žiadny relevantný dôvod na podporu ďalšieho trvania väzby sťažovateľa.</p> <p>Uznesenie krajského súdu, v súvislosti s ktorým sťažovateľ namieta porušenie svojich práv v tomto konaní, bolo vydané 22. januára 2013 (t. j. po viac ako 4 mesiacoch od ústavným súdom neskôr zrušeného uznesenia) a krajský súd ním zamietol sťažnosť sťažovateľa proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí jeho žiadosti o prepustenie z väzby.</p> <p>V danom čase sa trestná vec sťažovateľa nachádzala v štádiu prípravného konania a väzba sťažovateľa v tomto konaní trvala 11 mesiacov na základe jej predĺženia do 22. februára 2013 uznesením okresného súdu z 23. augusta 2012 v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 6 Tpo 42/2012 z 30. augusta 2012. Aj ostatne označené rozhodnutie krajského súdu sťažovateľ napadol sťažnosťou, o ktorej ústavný súd rozhodol uznesením sp. zn. III. ÚS 352/2013 z 28. augusta 2013 tak, že ju odmietol ako zjavne neopodstatnenú.</p> <p>Krajský súd v aktuálne napadnutom uznesení sp. zn. 3 Tpo 5/2013 z 22. januára 2013 dospel k záveru, že dôvody pre ďalšiu väzbu sťažovateľa stále trvajú</p>
ratio decidendi	<p>K namietanému porušeniu označených práv sťažovateľa v súvislosti s posudzovaním dôvodov ďalšieho trvania jeho väzby</p> <p>Podľa § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku obvinený môže byť vzatý do väzby len vtedy, ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený a z jeho konania alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že ujde alebo sa bude skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu, najmä ak nemožno jeho totožnosť ihneď zistiť, ak nemá stále bydlisko alebo ak mu hrozí vysoký trest.</p> <p>Vo vzťahu k námietke sťažovateľa týkajúcej sa účelového vznesenia obvinenia v čase, keď bol prepustený z väzby v inom konaní, sa ústavný súd už vyjadril v uznesení sp. zn. III. ÚS 314/2012 z 3. júla 2012, ktorým odmietol sťažnosť sťažovateľa ako zjavne</p>

neopodstatnenú. Ústavný súd sa stotožňuje so závermi v tomto uznesení a nepovažuje za potrebné vyjadrovať sa už v tejto veci. Ústavný súd sa v tomto konaní zameral na posúdenie, či sa krajský súd pri rozhodovaní o sťažnosti zaoberal námietkou sťažovateľa o neodôvodnenosti jeho obvinenia.

Krajský súd konštatoval, že dôkazy zabezpečené v trestnom konaní k času jeho rozhodovania neoslabil zásadným spôsobom podozrenie, že sa sťažovateľ dopustil trestného činu vraždy. Z trestného spisu vo veci sťažovateľa ústavný súd zistil, že na sťažovateľa bola v tejto veci podaná obžaloba a okresný súd vedie o nej konanie pod sp. zn. 2 T 5/2013. Ústavný súd preto považuje základnú materiálnu podmienku väzobného trestného stíhania sťažovateľa, a to dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu, za ktorý mu bolo vznesené obvinenie, za splnenú.

Uznesenie krajského súdu neobsahuje ďalšie okolnosti týkajúce sa osoby sťažovateľa alebo trestnej veci, ktoré by boli relevantné pri posúdení dôvodu ďalšieho trvania jeho väzby. Úlohou ústavného súdu nie je zisťovať, či takéto ďalšie okolnosti existujú/existovali v čase rozhodovania krajského súdu, pretože ústavný súd nemôže dopĺňať rozhodnutie krajského súdu, ktorý v tomto prípade disponoval právomocou rozhodnúť o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby. Ústavný súd môže vychádzať len z obsahu napadnutého uznesenia.

Sťažovateľ namieta, že krajský súd neskúmal, či s prihliadnutím na predchádzajúce kumulatívne väzby trvajúce spolu viac ako 10 rokov možno jeho väzbu odôvodnenú obavou z úteku pred hrozbou vysokého trestu a poukazom na cudziu štátnu príslušnosť považovať za nevyhnutnú. Sťažovateľ kladie dôraz na celkovú dobu, ktorú dosiaľ strávil vo väzbe. Krajský súd v napadnutom uznesení uviedol, že jeho úlohou je posúdiť existenciu dôvodov väzby v konkrétnom trestnom konaní, a preto nemôže prihliadať na väzbu, ktorá sa vzťahovala na iné trestné obvinenia sťažovateľa.

Sťažovateľ bol prvýkrát vzatý do väzby uznesením okresného súdu sp. zn. Tp 36/02 z 27. júna 2002 s tým, že väzba začala plynúť 25. júna 2002 o 13.45 h. Do väzby bol vzatý v konaní vedenom pre podozrenie z trestného činu podvodu spolupáchatelstvom podľa § 9 ods. 2 a § 250 ods. 1, 4 písm. a) a ods. 5 Trestného zákona. V ďalšom období bol sťažovateľ postupne obvinený z viacerých rôznych trestných činov a v týchto konaniach bol buď súčasne, alebo následne vzatý do väzby. Dôvody väzby boli osobitne skúmané v každom konaní.

Podľa názoru ústavného súdu bez ďalšieho nemožno tvrdiť, že celková doba, ktorú sťažovateľ dosiaľ strávil vo väzbe, sama osebe relativizuje existenciu dôvodu ďalšieho trvania jeho väzby. Dôvody väzby je potrebné skúmať vo vzťahu ku každému konaniu samostatne. Je tiež potrebné podotknúť, že sťažovateľ vo svojej argumentácii o dosiaľ vykonanej väzbe nezohľadňuje dobu pripadajúcu na právoplatne uložený a vykonaný trest odňatia slobody.

Na druhej strane nemožno špecifickú okolnosť dlhého obdobia väzby v rôznych konaniach opomíňať ako irelevantnú a je potrebné ju zohľadniť v kontexte stavu a výsledku trestných konaní, na dosiahnutie účelu ktorých boli väzby sťažovateľa nariadené.

Ústavný súd zistil, že sťažovateľ bol dosiaľ právoplatne odsúdený jedenkrát - rozsudkom okresného súdu sp. zn. 3 T 72/2009 z 12. apríla 2009 v spojení s rozhodnutím krajského súdu sp. zn. 4 To 74/2010 z 13. júla 2010 za trestný čin legalizácie príjmu z trestnej činnosti podľa § 252 ods. 3 Trestného zákona, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní štyroch rokov. Sťažovateľ trest vykonal 13. júla 2010.

V ďalšom právoplatne skončenom súdnom konaní bol sťažovateľ oslobodený spod obžaloby pre trestný čin vraždy spolupáchatelstvom podľa § 9 ods. 2 a § 219 ods. 1 a 2 písm. a) Trestného zákona rozsudkom okresného súdu sp. zn. 4 T 106/09 z 21. júla 2011 v spojení s rozhodnutím krajského súdu z 18. apríla 2013. V tomto kontexte sa ďalšia väzba sťažovateľa (bez pristúpenia iných okolností) legitimizovaná napadnutým rozhodnutím krajského súdu nejaví ako nevyhnutný prostriedok na dosiahnutie účelu trestného konania.

Sumarizujúc všetky uvedené okolnosti, ústavný súd konštatuje, že napadnuté uznesenie krajského súdu bolo vydané štyri mesiace a jedenásť dní po tom, ako krajský súd rozhodol v tom istom trestnom konaní o väzbe sťažovateľa uznesením z 11. septembra 2012, ktoré ústavný súd zrušil nálezom sp. zn. I. ÚS 47/2013 v nadväznosti na rozhodnutie, že ďalšia väzba sťažovateľa na základe dôvodov uvedených v predmetnom uznesení nie je v súlade so základným právom sťažovateľa podľa čl. 17

	<p>ods. 2 a 5 ústavy a právom podľa čl. 5 ods. 1 a 4 dohovoru.</p> <p>Krajský súd neuviedol v napadnutom uznesení ďalšie, t. j. iné skutočnosti, ktoré by odôvodňovali trvanie dôvodu útekovvej väzby, resp. by odôvodňovali existenciu iného väzobného dôvodu.</p> <p>Ústavný súd preto dospel k záveru, že uznesením krajského súduč. k. 3 Tpo 5/2013-47 z 22. januára 2013 v súvislosti s posudzovaním dôvodov ďalšieho trvania väzby sťažovateľa bolo porušené základné právo sťažovateľa na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a jeho právo na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru.</p> <p>K namietanému porušeniu označených práv sťažovateľa v súvislosti s jeho vypočítím pred rozhodnutím o väzbe</p> <p>Všeobecný súd by bol povinný vypočítať sťažovateľa napr. vtedy, ak by v okolnostiach posudzovanej veci nebol vypočítaný ani pred prvoinštančným súdnym orgánom ku skutočnostiam, na ktoré ho ako obvineného treba vypočítať, alebo za situácie, ak by pred rozhodnutím odvolacieho súdu vyvstali nové, dosiaľ nepoznané skutočnosti a obvinený výslovne na svojom výsluchu k týmto okolnostiam trval z dôvodu, že sú významné pre rozhodnutie súdu k otázke jeho zotrvania vo väzbe.</p> <p>Sťažovateľ podal 20. decembra 2012 žiadosť o prepustenie z väzby, v ktorej namietal, že bol vzatý do väzby účelovo, bezprostredne po prepustení z väzby v inej veci. V závere žiadosti uviedol: „žiadam, aby o mojej terajšej žiadosti súd rozhodol v mojej neprítomnosti.“</p> <p>Okresný súd rozhodol o žiadosti sťažovateľa 10. januára 2013. Sťažovateľ nebol na tomto konaní prítomný, zúčastnil sa ho jeho obhajca J. B. Okresný súd doručil obhajcovi zamietavé vyjadrenie prokurátora k žiadosti sťažovateľa a obhajca sa vyjadril k predmetu konania a bezprostredne po vyhlásení rozhodnutia podal proti nemu sťažnosť. Obhajca nenamietal neprítomnosť sťažovateľa.</p> <p>Sťažovateľ bol oboznámený s rozhodnutím okresného súdu nasledujúci deň, t. j. 11. januára 2013, a sťažnosť písomne odôvodnil obhajca a aj sťažovateľ samostatným podaním.</p> <p>Sťažovateľ v podaní označenom ako „Sťažnosť“ z 12. januára 2013 namietal, že mu nebolo doručené upovedomenie o termíne výsluchu nariadenom okresným súdom. Uviedol: „svoje rozhodnutie o konaní v mojej neprítomnosti som uvažoval zmeniť a chcel som požiadať o možnosť a právo byť prítomný pri rozhodovaní o mojej žiadosti o prepustenie z väzby, ale sudca mi túto šancu svojvoľne odobral.“ Sťažovateľ nepožiadala o vypočítanie v konaní pred krajským súdom.</p> <p>Krajský súd rozhodol o sťažnosti na neverejnom zasadnutí bez účasti sťažovateľa.</p> <p>Z už uvedeného vyplýva, že sťažovateľ nebol vypočítaný nie z dôvodu na strane krajského súdu, ale v dôsledku svojho rozhodnutia vopred sa vzdať práva byť prítomný na výsluchu pred okresným súdom, pričom nepožiadala o vypočítanie ani v sťažnostnom konaní pred krajským súdom. Sťažovateľ pritom mal možnosť namietiť svoju neprítomnosť prostredníctvom obhajcu, ktorý bol o termíne výsluchu pred okresným súdom upovedomený a na tomto úkone sa zúčastnil.</p> <p>Obhajca sťažovateľa predniesol na výsluchu argumentáciu proti väzbe, sťažovateľ mal možnosť ju doplniť v písomne podanej sťažnosti proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa.</p> <p>Po preskúmaní obsahu sťažnosti podanej sťažovateľom, ako aj prostredníctvom obhajcu ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ v nej opakovane argumentáciu predloženú v žiadosti o prepustenie z väzby a neuviedol žiadne nové skutočnosti, na ktoré by mal byť v konaní eventuálne vypočítaný.</p> <p>Ústavný súd preto s poukazom na zistené skutočnosti považuje postup krajského súdu, keď o sťažnosti sťažovateľa rozhodol na neverejnom zasadnutí bez jeho prítomnosti, za zlučiteľný s požiadavkami vyplývajúcimi z obsahu základných práv sťažovateľa podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a práva podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru.</p> <p>Na základe uvedeného ústavný súd sťažnosti v tejto časti nevyhovovel.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol tak, že základné práva sťažovateľa podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a právo podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením krajského súdu porušené boli.</u></p> <p><u>Uznesenie krajského súdu zrušuje.</u></p> <p><u>Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovuje.</u></p>
použitá odkazy na relevantnú	Ústavný súd SR: III. ÚS 255/03, III. ÚS 199/05, IV. ÚS 181/07, III. ÚS 7/00,

judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	III. ÚS 255/03, III. ÚS 199/05 ESLP: Brogan and Others v. Anglicko z 29. 11. 1988, séria A, č. 154-B, bod 65; Jecius v. Litva, bod 100; Schiesser v. Švajčiarsko zo 4. 12. 1979, séria A, č. 34, bod 31; Michalko v. Slovenská republika, rozsudok z 21. 12. 2010, body 112 a 113; Lukanov v. Bulharsko z 20. 3. 1997; Berktaý c. Turecko z 1. 3. 2001
--	---

spisová značka	IV. ÚS 495/2013
sudca spravodajca	Ludmila Gajdošíková
druh konania	čl. 127 ods. 1 ústavy konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález –vyhovené
dátum rozhodnutia	6. marca 2014
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľ namietal porušenie označených práv uznesením krajského súdu.</p> <p>Sťažovateľ namieta porušenie svojich práv v súvislosti s rozhodnutím o jeho ponechaní vo väzbe po podaní obžaloby. Prokurátor Krajskej prokuratúry v T. podal 21. januára 2013 obžalobu na sťažovateľa pre trestný čin vraždy spáchaný formou účasti ako organizátor podľa § 10 ods. 1 písm. a) a § 219 ods. 1 a 2 písm. f) Trestného zákona za skutok usmrtenia M. Ž.</p> <p>Sťažovateľ bol vzatý do väzby v tomto konaní uznesením okresného súdu sp. zn. 0 Tp 12/2012 z 24. februára 2012 v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 5 To 10/2012 z 13. marca 2012 s tým, že lehota väzby začala plynúť 22. februára 2012 o 15.40 h, od času, kedy bol sťažovateľ zadržaný bezprostredne po prepustení z väzby v inej trestnej veci na základe uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Tost 5/2012 z 22. februára 2012. Obvinenie za trestný čin vraždy poškodeného M. Ž. bolo sťažovateľovi vznesené uznesením z 21. februára 2012.</p> <p>Sťažovateľ bol vzatý do väzby z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku, ktorý krajský súd odôvodnil tým, že sťažovateľ „je dôvodne podozrivý zo spáchania trestného činu vraždy ako organizátor podľa § 10 ods. 1 písm. a), § 219 ods. 1, ods. 2 písm. f) Tr. zák., pri ktorom v prípade uznania viny hrozí uloženie trestu odňatia slobody najmenej 12 rokov. Ide teda o hrozbu vysokým trestom a navyiac v osobe obvineného ide o cudzieho štátneho príslušníka, ktorý by mohol ujsť, a tak sa vyhýbať trestnému stíhaniu.“</p> <p>Sťažovateľ napadol rozhodnutie o vzatí do väzby sťažnosťou na ústavnom súde, o ktorej ústavný súd rozhodol uznesením sp. zn. III. ÚS 314/2012 z 3. júla 2012 tak, že ju odmietol ako zjavne neopodstatnenú. Ústavný súd v odôvodnení uznesenia konštatoval, že „na skutkové okolnosti, ktoré podľa názoru krajského súdu mali byť dôvodom na uvalenie útekovvej väzby, možno prihliadať len v začiatočnom štádiu trestného konania“ a „napadnuté uznesenie krajského súdu sa javí ešte ako ústavne udržateľné, ale uplynutím krátkej doby sa bude tento väzobný dôvod podložený len obavou z úteku pred hrozbu vysokého trestu a odkazom na to, že sťažovateľ je cudzím štátnym príslušníkom, zoslabovať“.</p> <p>Dňa 25. júla 2012 sťažovateľ podal okresnému súdu žiadosť o prepustenie z väzby, ktorú okresný súd zamietol uznesením sp. zn. Tp 59/2012 zo 17. augusta 2012. Krajský súd zamietol sťažnosť sťažovateľa uznesením sp. zn. 5 Tpo 36/2012 z 11. septembra 2012.</p> <p>Sťažovateľ podal aj proti tomuto rozhodnutiu krajského súdu sťažnosť ústavnému súdu, o ktorej ústavný súd rozhodol nálezhom sp. zn. I. ÚS 47/2013 z 5. júna 2013 tak, že uznesením krajského súdu bolo porušené základné právo sťažovateľa podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a jeho právo podľa čl. 5 ods. 1 a 4 dohovoru a v nadväznosti na to zrušil uznesenie krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.</p> <p>Ústavný súd v tomto náleze poukázal na skutočnosť, že sťažovateľ sa nachádza vo väzbe vo viacerých súbežne či následne vedených konaniach už viac ako desať rokov, a aj v kontexte týchto osobitých okolností dospel k záveru, že uznesenie krajského súdu nie je presvedčivo odôvodnené, keď krajský súd videl dôvod pre ďalšiu väzbu sťažovateľa v kombinácii faktov, že (i) sťažovateľ sa nezdržoval v mieste svojho pobytu, (ii) je</p>

	<p>cudzincem, (iii) mu hrozí vysoký trest a že (iv) vec je v štádiu prípravného konania, s možnou potrebou vykonať procesné úkony za účasti sťažovateľa. Ústavný súd poukázal aj na tú skutočnosť, že medzi uznesením krajského súdu z 13. marca 2012, ktoré bolo preskúmané v konaní vedenom pod sp. zn. III. ÚS 314/2012, a uznesením krajského súdu z 11. septembra 2012, ktoré bolo predmetom konania vedeného pod sp. zn. I. ÚS 47/2013, uplynula doba pol roka, pričom skutkové okolnosti odôvodňujúce väzobný dôvod, na ktoré poukázal krajský súd, sa nezmenili, resp. nepristúpil žiadny relevantný dôvod na podporu ďalšieho trvania väzby sťažovateľa.</p> <p>Uznesenie krajského súdu, v súvislosti s ktorým sťažovateľ namieta porušenie svojich práv v tomto konaní, bolo vydané 12. februára 2013 (t. j. 5 mesiacov od ústavným súdom neskôr zrušeného uznesenia krajského súdu z 11. septembra 2012) a krajský súd ním zamietol sťažnosť sťažovateľa proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o ponechaní vo väzbe po podaní obžaloby. V danom čase sa trestná vec sťažovateľa nachádzala v štádiu konania pred súdom a väzba sťažovateľa v tomto konaní trvala 11 mesiacov a 21 dní na základe jej predĺženia do 22. februára 2013 uznesením okresného súdu z 23. augusta 2012 v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 6 Tpo 42/2012 z 30. augusta 2012.</p> <p>Aj ostatne označené rozhodnutie krajského súdu sťažovateľ napadol sťažnosťou, o ktorej ústavný súd rozhodol uznesením sp. zn. III. ÚS 352/2013 z 28. augusta 2013 tak, že ju odmietol ako zjavne neopodstatnenú.</p> <p>Krajský súd v aktuálne napadnutom uznesení sp. zn. 5 Tos 18/2013 z 12. februára 2013 dospel k záveru, že dôvody pre ďalšiu väzbu sťažovateľa stále trvajú.</p>
ratio decidendi	<p>K namietanému porušeniu označených práv sťažovateľa v súvislosti s posudzovaním dôvodov ďalšieho trvania jeho väzby</p> <p>Vo vzťahu k námietke sťažovateľa týkajúcej sa účelového vzniesenia obvinenia v čase, keď bol prepustený z väzby v inom konaní, sa ústavný súd už vyjadril v uznesení sp. zn. III. ÚS 314/2012 z 3. júla 2012, ktorým odmietol sťažnosť sťažovateľa ako zjavne neopodstatnenú. Ústavný súd sa stotožnil so závermi v tomto uznesení a nepovažuje za potrebné sa k tejto veci už vyjadrovať. Ústavný súd sa v tomto konaní zameril na posúdenie, či sa krajský súd pri rozhodovaní o sťažnosti zaoberal námietkou sťažovateľa o neodôvodnenosti jeho obvinenia.</p> <p>Krajský súd v napadnutom uznesení konštatoval, že dôkazy zabezpečené v trestnom konaní k času jeho rozhodovania nespochybnili dôvodnosť podozrenia, že sťažovateľ sa dopustil skutku kvalifikovaného ako obzvlášť závažný trestný čin, pre ktorý bola na neho podaná obžaloba a je vedené konanie pod sp. zn. 2 T 5/2013. Ústavný súd preto považuje základnú materiálnu podmienku väzobného trestného stíhania sťažovateľa, a to dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu, za ktorý mu bolo vznesené obvinenie, za splnenú.</p> <p>Z legálnej definície dôvodu tzv. útekovej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku vyplýva, že hrozba vysokého trestu a absencia väzby obvineného na určité miesto (nemá stále bydlisko) sú okolnosťami, ktoré legitímne odôvodňujú obavu, že obvinený môže ujsť v snahe vyhnúť sa trestnému stíhaniu alebo trestu.</p> <p>Krajský súd odôvodnil existenciu dôvodu väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku v napadnutom uznesení odkazom na predchádzajúce uznesenie krajského súdu o väzbe sťažovateľa z 22. januára 2013 v tejto trestnej veci a konštatovaním, že od tohto rozhodnutia sa nevyskytli vo veci žiadne dôkazy alebo okolnosti, ktoré by mali vplyv na záver, že u sťažovateľa trvá dôvod väzby aj v danom štádiu konania. Z uznesenia súdu prvého stupňa, ktoré bolo preskúmané v napadnutom sťažnostnom konaní, a z uznesenia, na ktoré odkázal krajský súd, vyplýva, že krajský súd odôvodnil ďalšie trvanie väzby sťažovateľa závažnosťou trestného činu, pre ktorý bola podaná obžaloba a s tým súvisiacou hrozbou vysokého trestu (trestná sadzba 12 až 15 rokov odňatia slobody) v kombinácii so skutočnosťou, že sťažovateľ je cudzinec, ktorý nemá väzby v Slovenskej republike. Podľa názoru krajského súdu tieto okolnosti odôvodňovali nevyhnutnosť väzby sťažovateľa pre dosiahnutie účelu trestného konania ako legitímneho verejného záujmu, ktorý prevážil nad právom sťažovateľa na osobnú slobodu.</p> <p>Uznesenie krajského súdu neobsahuje ďalšie okolnosti týkajúce sa osoby sťažovateľa alebo trestnej veci, ktoré by boli relevantné pri posúdení dôvodu ďalšieho trvania jeho väzby. Úlohou ústavného súdu nie je zisťovať, či takéto ďalšie okolnosti existujú/existovali v čase rozhodovania krajského súdu, pretože ústavný súd nemôže dopĺňať rozhodnutie krajského súdu, ktorý v tomto prípade disponoval právomocou</p>

rozhodnúť o sťažnosti sťažovateľa proti ďalšiemu trvaniu jeho väzby. Ústavný súd môže vychádzať len z obsahu napadnutého uznesenia.

Sťažovateľ namieta, že krajský súd neskúmal, či s prihliadnutím na predchádzajúce kumulatívne väzby trvajúce spolu viac ako 10 rokov, možno jeho väzbu odôvodnenú obavou z úteku pred hrozbou vysokého trestu a poukazom na cudziu štátnu príslušnosť považovať za nevyhnutnú. Sťažovateľ kladie dôraz na celkovú dobu, ktorú dosiaľ strávil vo väzbe. Krajský súd nepovažoval tento argument sťažovateľa za relevantný pri skúmaní dôvodov trvania jeho väzby v danom trestnom konaní.

Sťažovateľ bol prvýkrát vzatý do väzby uznesením okresného súdu sp. zn. Tp 36/02 z 27. júna 2002 s tým, že väzba začala plynúť 25. júna 2002 o 13.45 h. Do väzby bol vzatý v konaní vedenom pre podozrenie z trestného činu podvodu spolupáchatelstvom podľa § 9 ods. 2 a § 250 ods. 1, 4 písm. a) a 5 Trestného zákona. V ďalšom období bol sťažovateľ postupne obvinený z viacerých rôznych trestných činov a v týchto konaniach bol buď súčasne alebo následne vzatý do väzby. Dôvody väzby boli osobitne skúmané v každom konaní.

Podľa názoru ústavného súdu bez ďalšieho nemožno tvrdiť, že celková doba, ktorú sťažovateľ dosiaľ strávil vo väzbe, sama osebe relativizuje existenciu dôvodu ďalšieho trvania jeho väzby. Dôvody väzby je potrebné skúmať vo vzťahu ku každému konaniu samostatne. Je tiež potrebné podotknúť, že sťažovateľ vo svojej argumentácii o dosiaľ vykonanej väzbe nezohľadňuje dobu pripadajúcu na právoplatne uložený a vykonaný trest odňatia slobody.

Na druhej strane nemožno špecifickú okolnosť dlhého obdobia väzby v rôznych konaniach opomíňať ako irelevantnú a je potrebné ju zohľadniť v kontexte stavu a výsledku trestných konaní na dosiahnutie, ktorých účelu boli väzby sťažovateľa nariadené.

Ústavný súd zistil, že sťažovateľ bol dosiaľ právoplatne odsúdený jedenkrát - rozsudkom okresného súdu sp. zn. 3 T 72/2009 z 12. apríla 2009 v spojení s rozhodnutím krajského súdu sp. zn. 4 To 74/2010 z 13. júla 2010 za trestný čin legalizácie príjmu z trestnej činnosti podľa § 252 ods. 3 Trestného zákona, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní štyroch rokov.

Sťažovateľ trest vykonal 13. júla 2010. V ďalšom právoplatne skončenom súdnom konaní bol sťažovateľ oslobodený spod obžaloby pre trestný čin vraždy spolupáchatelstvom podľa § 9 ods. 2 a § 219 ods. 1 a 2 písm. a) Trestného zákona rozsudkom Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 4 T 106/09 z 21. júla 2011 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave z 18. apríla 2013. V tomto kontexte sa ďalšia väzba sťažovateľa (bez prístúpenia iných okolností) legitimizovaná napadnutým rozhodnutím krajského súdu nejaví ako nevyhnutný prostriedok na dosiahnutie účelu trestného konania.

Sumarizujúc všetky uvedené okolnosti, ústavný súd konštatuje, že napadnuté uznesenie krajského súdu bolo vydané päť mesiacov po tom, ako krajský súd rozhodol v tom istom trestnom konaní o väzbe sťažovateľa uznesením z 11. septembra 2012, ktoré ústavný súd zrušil nálezom sp. zn. I. ÚS 47/2013 v nadväznosti na rozhodnutie, že ďalšia väzba sťažovateľa na základe dôvodov uvedených v predmetnom uznesení nie je v súlade so základným právom sťažovateľa podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a právom podľa čl. 5 ods. 1 a 4 dohovoru.

Krajský súd neuviedol v napadnutom uznesení ďalšie, t. j. iné skutočnosti, ktoré by odôvodňovali trvanie dôvodu útekového väzby, resp. by odôvodňovali existenciu iného väzobného dôvodu.

Ústavný súd preto dospel k záveru, že namietané uznesením krajského súdu z 12. februára 2013 v súvislosti s posudzovaním dôvodov ďalšieho trvania väzby sťažovateľa bolo porušené základné právo sťažovateľa na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a jeho právo na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru.

K namietanému porušeniu označených práv sťažovateľa postupom krajského súdu pri rozhodovaní o ďalšom trvaní jeho väzby

Predmetom namietaného konania krajského súdu bolo rozhodovanie o sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu o ponechaní sťažovateľa vo väzbe po podaní obžaloby podľa § 238 ods. 3 Trestného poriadku. Krajský súd bol povinný v tomto konaní rozhodnúť do 22. februára 2013, keď vtedy mala sťažovateľovi uplynúť lehota trvania jeho väzby v prípravnom konaní.

Sťažovateľ podal v tomto konaní viacero procesných návrhov, ktoré podľa neho boli prekážkou rozhodovania okresného súdu a krajského súdu. Krajský súd nepovažoval postup okresného súdu pri rozhodovaní o ďalšom trvaní väzby za nesúladný so zákonom, a preto nemal dôvod na námietky sťažovateľa reagovať a výslovne sa vyjadril k procesným návrhom sťažovateľa napriek tomu, že nebol prítomný obhajca (návrhu na delegáciu a námietke zaujatosti predsedníčky a prísediacich senátu okresného súdu).

Okresný súd upovedomil obhajcu sťažovateľa o termíne neverejného zasadnutia určeného na 5. február 2013 o 8.00 h dňa 30. januára 2013. Obhajca sťažovateľa požiadal 30. januára 2013 o presun termínu na neskorší čas v určený deň z dôvodu kolízie so skôr určeným termínom pojednávania v obchodnoprávnej veci na inom okresnom súde. Predsedníčka okresného súdu mu oznámila, že žiadosti nemôže vyhovieť, pretože v rovnaký deň má na neskorší čas nariadené pojednávanie v inej väzobnej veci. Obhajca sťažovateľa sa na neverejnom zasadnutí nezúčastnil.

Vo vzťahu k procesným návrhom sťažovateľa ústavný súd poukazuje na príslušné ustanovenia Trestného poriadku, podľa ktorých podanie námietky zaujatosti a návrhu na delegáciu nie je prekážkou vykonania nariadeného úkonu trestného konania, resp. pri námietke zaujatosti aj vykonania úkonu, ktorého nevykonanie by mohlo ohroziť účel trestného konania (§ 23 ods. 3 a § 32 ods. 4 Trestného poriadku).

Sťažovateľ podal návrhy po nariadení úkonu neverejného zasadnutia, na ktorom okresný súd vykonal jeho výsluch. Obidva návrhy sťažovateľa boli posúdené príslušnými súdmi ako nedôvodné.

Okresný súd rozhodol o nevyklúčení predsedníčky senátu a prísediacich uznesením z 5. februára 2013 a krajský súd zamietol sťažnosť proti uzneseniu okresného súdu uznesením sp. zn. 5 Tos 19/2013 z 12. februára 2013.

Najvyšší súd rozhodol o návrhu sťažovateľa podľa § 23 ods. 1 Trestného poriadku uznesením z 27. februára 2013 tak, že vec sa okresnému súdu neodníma. Ústavný súd preto nepovažuje námietku sťažovateľa týkajúcu nezákonného postupu krajského súdu v nadväznosti na porušenie zákona postupom okresného súdu za relevantnú.

Ústavný súd v tejto súvislosti uvádza, že nie je jeho úlohou vyjadrovať sa k procesnému postupu namietaného súdu, pokiaľ tento postup nemal za následok porušenie základných práv sťažovateľa. Ústavný súd preto nepovažuje za potrebné reagovať na námietku sťažovateľa týkajúcu sa poradia, v ktorom okresný súd rozhodol, keď najskôr rozhodol o väzbe a následne o námietke zaujatosti, ktorej nevyhovel, pretože ju nepovažoval za dôvodnú.

Vo vzťahu k postupu krajského súdu sťažovateľ tiež namieta, že krajský súd nemohol rozhodnúť skôr, ako najvyšší súd rozhodol o jeho návrhu na delegáciu veci Krajskému súdu v Žiline, ktorý podal pred nariadením neverejného zasadnutia na rozhodnutie o sťažnosti proti rozhodnutiu o väzbe. Najvyšší súd rozhodol o tomto návrhu uznesením z 27. februára 2013 tak, že mu nevyhovel a vec krajskému súdu neodňal.

Odňatie veci príslušnému súdu a jej prikázanie inému súdu z dôležitých dôvodov je výnimkou z ústavného princípu, že nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Dôležité dôvody v zmysle citovaného ustanovenia § 23 Trestného poriadku môžu byť dôvody, ktoré zabezpečujú nestranné a zákonné prerokovanie veci, náležité zistenie skutkového stavu potrebného na rozhodnutie, ako aj uplatnenie všetkých do úvahy prichádzajúcich základných zásad trestného konania.

Pri dodržaní týchto zásad môže ísť aj o dôvody procesnej ekonomie v konkrétnej veci.

Vzhľadom na uvedené je tak delegácia procesno-právnym inštitútom, ktorý musí mať iba výnimočnú povahu, a preto dôležité dôvody na delegáciu musia byť zreteľné, zrejmé a nepochybné a ich existencia musí byť jednoznačne preukázaná.

Sťažovateľ odôvodnil svoj návrh podľa § 23 ods. 1 Trestného poriadku námietkou zaujatosti všetkých sudcov krajského súdu z dôvodu ich predpokladaného osobného vzťahu k jednému zo svedkov.

Podľa stabilizovanej súdnej praxe je dôvodom na odňatie veci príslušnému súdu a jej prikázanie inému súdu toho istého druhu a stupňa aj vylúčenie všetkých sudcov príslušného súdu. Najvyšší súd taký dôvod vo veci sťažovateľa nezistil.

Sťažovateľ nevzniesol konkrétnu námietku zaujatosti predsedu alebo členov senátu krajského súdu rozhodujúceho v jeho veci, o ktorej by mal krajský súd rozhodnúť predtým, ako rozhodol o sťažnosti proti rozhodnutiu o väzbe. Práve námietka zaujatosti

	<p>je účinným procesným prostriedkom, ktorý sťažovateľ mal k dispozícii na ochranu svojho práva na nestranného sudcu, pokiaľ mal pochybnosti o nezaujatosti v jeho veci konajúceho senátu.</p> <p>Podľa názoru ústavného súdu z týchto konkrétnych okolností vyplýva, že základné právo sťažovateľa na nestranného sudcu nemohlo byť namietaným postupom krajského súdu v časovo limitovanom väzobnom konaní dotknuté.</p> <p>Sťažovateľ napokon namieta, že krajský súd porušil jeho práva aj postupom predchádzajúcim rozhodnutiu o väzbe v súvislosti s rozhodovaním o jeho sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu o nevyhlúčení z 5. februára 2013, a to z toho dôvodu že rozhodol o sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu o nevyhlúčení skôr, ako bolo uznesenie okresného súdu doručené jeho obhajcovi.</p> <p>Proti uzneseniu o väzbe, o ktorej súd rozhoduje podľa § 238 ods. 3 Trestného poriadku po podaní obžaloby, možno podať sťažnosť len ihneď po vyhlásení uznesenia (§ 83 ods. 2 Trestného poriadku). Sťažovateľ podal sťažnosť proti uzneseniu o ponechaní vo väzbe aj proti následne vyhlásenému uzneseniu o nevyhlúčení bezprostredne po ich vyhlásení. Do termínu rozhodovania o sťažnostiach (12. februára 2013) sťažovateľ ani sám, ani prostredníctvom svojho obhajcu nedoplnil dôvody svojich sťažností.</p> <p>Obhajca sťažovateľa pritom vedel, ako rozhodol okresný súd, o čom svedčí obsah jeho podania zo 6. februára 2013 označeného ako „Návrh na odňatie veci podľa § 23 Tr. poriadku“, v ktorom poukázal na to, že mu nebolo doručené uznesenie, ktorým okresný súd rozhodol, že namietaní členovia senátu okresného súdu nie sú vylúčení z vykonávania úkonov trestného konania vo veci sťažovateľa, hoci podľa § 179 ods. 3 Trestného poriadku je povinnosťou súdu mu toto uznesenie doručiť.</p> <p>Obhajcovi sťažovateľa bolo uznesenie okresného súdu o námietke zaujatosti z 5. februára 2013 doručené 13. februára 2013. Krajský súd rozhodol o sťažnosti sťažovateľa už 12. februára 2013, teda skôr ako sťažovateľ mohol eventuálne doplniť odôvodnenie svojej sťažnosti prostredníctvom obhajcu po tom, ako mu bolo doručené uznesenie okresného súdu.</p> <p>Z uznesenia krajského súdu z 12. februára 2013 vyplýva, že krajský súd považoval za odôvodnenie sťažnosti námietky, ktoré boli obsahom návrhu sťažovateľa na odňatie veci a jej prikázanie okresnému súdu .</p> <p>Inú argumentáciu odôvodňujúcu námietku zaujatosti senátu okresného súdu konajúceho v jeho veci sťažovateľ nepredniesol ani v písomnom doplnení dôvodov sťažnosti, ktoré podal prostredníctvom obhajcu a ktoré bolo doručené krajskému súdu 21. februára 2013.</p> <p>Obsah argumentácie sťažovateľa a jeho obhajcu spochybňujúcej nestrannosť senátu rozhodujúceho o trvaní jeho väzby po podaní obžaloby predloženej v konaní pred okresným súdom a v konaní o sťažnosti pred krajským súdom bol v podstate rovnaký, založený na všeobecnom tvrdení sťažovateľa o predpokladanom osobnom vzťahu sudcov okresného súdu k jednému zo svedkov v konaní.</p> <p>Z uvedeného vyplýva, že aj keď krajský súd pri rozhodovaní o sťažnosti sťažovateľa proti napadnutému uzneseniu okresného súdu nemal k dispozícii jej písomné odôvodnenie, ktoré bolo krajskému súdu doručené až 21. februára 2013, mal pri svojom rozhodovaní k dispozícii všetky argumenty, ktoré v ňom boli (následne) uvedené.</p> <p>Toto zistenie je pre ústavný súd rozhodujúce z hľadiska uplatňovania materiálneho prístupu k ochrane základných práv a slobôd a posudzovania tejto časti sťažnosti sťažovateľa.</p> <p>Ústavný súd preto s poukazom na zistené skutočnosti považuje sťažovateľom namietaný postup krajského súdu za zlučiteľný s požiadavkami vyplývajúcimi z obsahu jeho základného práva podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a práva podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru.</p> <p>Na základe uvedených čiastkových záverov ústavný súd dospel k záveru, že sťažnosť sťažovateľa v tejto časti nie je dôvodná, a preto jej v tejto časti nevyhovel.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol tak, že základné práva sťažovateľa podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a právo podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením krajského súdu porušené boli.</u></p> <p><u>Uznesenie krajského súdu zrušuje.</u></p> <p><u>Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovuje.</u></p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP</p>	<p>Ústavný súd SR: II. ÚS 448/2010, IV. ÚS 362/09, IV. ÚS 62/08 ESEP: Ilijkov v. Bulharsko, rozsudok z 26. 7. 2011, body 80 a 81</p>

a iných súdov	
spisová značka	IV. ÚS 561/2013
sudca spravodajca	Ján Luby
druh konania	čl. 127 ods. 1 ústavy konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – v časti vyhovené – v časti nevyhovené
dátum rozhodnutia	7. marca 2014
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky čl. 5 ods. 1 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľ namietal porušenie označených práv uznesením krajského súdu.</p> <p>Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ je trestne stíhaný za trestný čin vraždy podľa § 219 ods. 1 a 2 písm. f) zákona č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení zákona č. 10/1999 Z. z. (ďalej len „Trestný zákon“) formou účasti ako organizátor podľa § 10 ods. 1 písm. a) Trestného zákona.</p> <p>Sťažovateľ namieta porušenie svojich v sťažnosti označených základných práv podľa ústavy a práv podľa dohovoru v súvislosti so zamietnutím žiadosti o prepustenie z väzby v trestnom konaní, v ktorom je obvinený z trestného činu vraždy formou účasti ako organizátor podľa § 10 ods. 1 písm. a) a § 219 ods. 1 a 2 písm. f) Trestného zákona za skutok usmrtenia M. Ž. Do väzby bol vzatý uznesením okresného súdu sp. zn. 0 Tp 12/2012 z 24. februára 2012 v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 5 To 10/2012 z 13. marca 2012 s tým, že lehota väzby začala plynúť 22. februára 2012 o 15.40 h, od času, keď bol sťažovateľ zadržaný bezprostredne po prepustení z väzby v inej trestnej veci na základe uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Tost 5/2012 z 22. februára 2012. Obvinenie za trestný čin vraždy poškodeného M. Ž. bolo sťažovateľovi vznesené uznesením z 21. februára 2012.</p> <p>Sťažovateľ bol vzatý do väzby z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku, ktorý krajský súd odôvodnil tým, že sťažovateľ „je dôvodne podozrivý zo spáchania trestného činu vraždy ako organizátor podľa § 10 ods. 1 písm. a/, § 219 ods. 1, ods. 2 písm. f/ Tr. zák., pri ktorom v prípade uznania viny hrozí uloženie trestu odňatia slobody najmenej 12 rokov. Ide teda o hrozbu vysokým trestom a navyiac v osobe obvineného ide o cudzieho štátneho príslušníka, ktorý by mohol ujsť, a tak sa vyhýbať trestnému stíhaniu.“</p> <p>Sťažovateľ napadol rozhodnutie o vzatí do väzby sťažnosťou ústavnému súdu, o ktorej ústavný súd rozhodol uznesením sp. zn. III. ÚS 314/2012 z 3. júla 2012 tak, že ju odmietol ako zjavne neopodstatnenú. Ústavný súd v odôvodnení označeného uznesenia konštatoval, že: „na skutkové okolnosti, ktoré podľa názoru krajského súdu mali byť dôvodom na uvalenie útekovvej väzby, možno prihliadať len v začiatočnom štádiu trestného konania“ a „napadnuté uznesenie krajského súdu sa javí ešte ako ústavne udržateľné, ale uplynutím krátkej doby sa bude tento väzobný dôvod podložený len obavou z úteku pred hrozbu vysokého trestu a odkazom na to, že sťažovateľ je cudzím štátnym príslušníkom, zoslabovať“.</p> <p>Sťažovateľ podal 25. júla 2012 okresnému súdu žiadosť o prepustenie z väzby, ktorú okresný súd zamietol uznesením sp. zn. Tp 59/2012 zo 17. augusta 2012. Krajský súd zamietol sťažnosť sťažovateľa proti prvostupňovému zamietajúcemu rozhodnutiu uznesením sp. zn. 5 Tpo 36/2012 z 11. septembra 2012.</p> <p>Sťažovateľ podal aj proti tomuto zamietajúcemu uzneseniu krajského súdu sťažnosť ústavnému súdu, o ktorej ústavný súd rozhodol nálezhom sp. zn. I. ÚS 47/2013 z 5. júna 2013 tak, že vyslovil, že označeným uznesením krajského súdu boli porušené základné práva sťažovateľa podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a jeho práva podľa čl. 5 ods. 1 a 4 dohovoru, a v nadväznosti na to zrušil sťažnosťou napadnuté uznesenie krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.</p> <p>Ústavný súd v tomto náleze poukázal na skutočnosť, že sťažovateľ sa nachádza vo väzbe vo viacerých súbežne či následne vedených konaniach už viac ako desať rokov, a aj v kontexte týchto osobitých okolností dospel k záveru, že uznesenie krajského súdu nie je presvedčivo odôvodnené, keď krajský súd považoval za dôvod pre ďalšiu väzbu sťažovateľa kombináciu faktov, že (i) sťažovateľ sa nezdržiaval v mieste svojho pobytu, (ii) je cudzincom, (iii) že hrozí vysoký trest, a tým, že (iv) vec je v štádiu prípravného</p>

	<p>konania s možnou potrebou vykonať procesné úkony za účasti sťažovateľa.</p> <p>Ústavný súd poukázal aj na tú skutočnosť, že medzi uznesením krajského súdu z 13. marca 2012, ktoré bolo preskúmané v konaní vedenom pod sp. zn. III. ÚS 314/2012, a uznesením krajského súdu z 11. septembra 2012, ktoré bolo predmetom konania vedeného pod sp. zn. I. ÚS 47/2013, uplynula doba pol roka, pričom skutkové okolnosti odôvodňujúce väzobný dôvod, na ktoré poukázal krajský súd, sa nezmenili, resp. nepristúpil žiadny relevantný dôvod na podporu ďalšieho trvania väzby sťažovateľa.</p> <p>Uznesenie krajského súdu, v súvislosti s ktorým sťažovateľ namieta porušenie svojich v sťažnosti označených základných práv podľa ústavy a práv podľa dohovoru v tomto konaní, bolo vydané 15. novembra 2012 (t. j. po viac ako 2 mesiacoch od ústavným súdom neskôr zrušeného uznesenia) a krajský súd ním zamietol žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby.</p> <p>Sťažovateľ v sťažnosti poukazuje predovšetkým na skutočnosť, že vo väzbe sa nachádza nepretržite už vyše 10 rokov, pretože po prepustení z väzby bol opätovne a ihneď vzatý do väzby v inej veci na základe účelového vznášania obvinení ako zámienky pre jeho ďalšie väzobné stíhanie. Týmto postupom sa sťažovateľ v čase podania sťažnosti ústavnému súdu nachádzal vo väzbe súvisle už 10 rokov a 4 mesiace.</p>
<p>ratio decidendi</p>	<p>V danom čase sa trestná vec sťažovateľa nachádzala v štádiu prípravného konania a väzba sťažovateľa v tomto konaní trvala 9 mesiacov na základe jej predĺženia do 22. februára 2013 uznesením okresného súdu z 23. augusta 2012 v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 6 Tpo 42/2012 z 30. augusta 2012. Aj ostatne označené rozhodnutie krajského súdu sťažovateľ napadol sťažnosťou, o ktorej ústavný súd rozhodol uznesením sp. zn. III. ÚS 352/2013 z 28. augusta 2013 tak, že ju odmietol ako zjavne neopodstatnenú.</p> <p>Krajský súd v napadnutom uznesení dospel k záveru, že dôvody pre ďalšiu väzbu sťažovateľa stále trvajú, keď uviedol, že <i>„útekové dôvody väzby u obvineného V. J. pretrvávajú aj v aktuálnom štádiu trestného stíhania. Tieto (dôvody väzby) sú pritom podporené jednak formálno-procesnými podmienkami v podobe vydaného uznesenia o trestnom stíhaní obvineného, ako aj v podobe materiálnych podmienok, ktoré majú svoj základ v tom, že vedené trestné stíhanie nie je realizované na nedôvodnom základe, pričom vzhľadom na charakter šetrenej trestnej činnosti pretrvávajú dôvodná obava, že v prípade prepustenia na slobodu by obvinený mohol mariť dôvodne ďalší priebeh šetrenia veci pobytom na neznámom mieste, resp. tým, že ujde, ktorá obava je zvýraznená skutočnosťou, že sa jedná o cudzieho štátneho príslušníka. Samotný argument obvineného prezentovaný v tom smere, že v prípade prepustenia na slobodu by bol umiestnený do útvaru policajného zaistenia pre cudzincov Medved'ov, podľa názoru odvolacieho súdu nevytvára reálnu záruku v tom, že by nedošlo k zmareniu ďalších úkonov trestného stíhania.“</i></p> <p>Vo vzťahu k námietke sťažovateľa týkajúcej sa účelového vznesenia obvinenia v čase, keď bol prepustený z väzby v inom konaní, sa ústavný súd už vyjadril v uznesení sp. zn. III. ÚS 314/2012 z 3. júla 2012, ktorým odmietol sťažnosť sťažovateľa ako zjavne neopodstatnenú. Ústavný súd sa stotožňuje so závermi uvedenými v tomto uznesení, a preto nepovažuje za potrebné sa k tejto námietke opätovne vyjadrovať. Ústavný súd sa v tomto konaní zameril na posúdenie, či sa krajský súd pri rozhodovaní o sťažnosti zaoberal námietkou sťažovateľa o neodôvodnenosti jeho obvinenia.</p> <p>Krajský súd konštatoval, že dôkazy zabezpečené v trestnom konaní ku dňu jeho rozhodovania neoslabili zásadným spôsobom podozrenie, že sa sťažovateľ dopustil trestného činu vraždy. Z trestného spisu vo veci sťažovateľa ústavný súd zistil, že na sťažovateľa bola v tejto veci podaná obžaloba a okresný súd vedie o nej konanie pod sp. zn. 2 T 5/2013. Ústavný súd preto považuje základnú materiálnu podmienku väzobného trestného stíhania sťažovateľa, a to dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu, za ktorý mu bolo vznesené obvinenie, za splnenú.</p> <p>Z legálnej definície dôvodu tzv. útekovvej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku vyplýva, že hrozba vysokého trestu a absencia väzby obvineného na určité miesto (nemá stále bydlisko) sú okolnosťami, ktoré legitímne odôvodňujú obavu, že obvinený môže ujsť v snahe vyhnúť sa trestnému stíhaniu alebo trestu.</p> <p>V prípade sťažovateľa nebola hrozba vysokým trestom (trestná sadzba 12 až 15 rokov odňatia slobody) jedinou okolnosťou, ktorou krajský súd odôvodnil existenciu dôvodu väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku. Ďalšou bola skutočnosť, že sťažovateľ je cudzinec, ktorý nemá v Slovenskej republike povolený trvalý ani tolerovaný</p>

pobyt, čo v kombinácii so závažnosťou obvinenia podľa názoru krajského súdu odôvodnilo nevyhnutnosť väzby sťažovateľa pre dosiahnutie účelu trestného konania ako legitímneho verejného záujmu, ktorý prevážil nad právom sťažovateľa na osobnú slobodu.

Uznesenie krajského súdu neobsahuje ďalšie okolnosti týkajúce sa osoby sťažovateľa alebo trestnej veci, ktoré by boli relevantné pri posúdení dôvodu ďalšieho trvania jeho väzby. Úlohou ústavného súdu nie je zisťovať, či takéto ďalšie okolnosti existujú/existovali v čase rozhodovania krajského súdu, pretože ústavný súd nemôže dopĺňať rozhodnutie krajského súdu, ktorý v tomto prípade disponoval právomocou rozhodnúť o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby. Ústavný súd môže vychádzať len z obsahu napadnutého uznesenia.

Sťažovateľ v sťažnosti namieta, že krajský súd neskúmal, či s prihliadnutím na predchádzajúce kumulatívne väzby trvajúce spolu viac ako 10 rokov možno jeho väzbu odôvodnenú obavou z úteku pred hrozbou vysokého trestu a poukazom na cudziu štátnu príslušnosť považovať za nevyhnutnú. Sťažovateľ kladie dôraz na celkovú dobu, ktorú dosiaľ strávil vo väzbe.

Sťažovateľ bol prvýkrát vzatý do väzby uznesením okresného súdu sp. zn. Tp 36/02 z 27. júna 2002 s tým, že väzba začala plynúť 25. júna 2002 o 13.45 h. Do väzby bol vzatý v konaní vedenom pre podozrenie z trestného činu podvodu spolupáchatelstvom podľa § 9 ods. 2 a § 250 ods. 1, 4 písm. a) a ods. 5 Trestného zákona. V ďalšom období bol sťažovateľ postupne obvinený z viacerých rôznych trestných činov a v týchto konaniach bol buď súčasne alebo následne vzatý do väzby. Dôvody väzby boli osobitne skúmané v každom konaní.

Podľa názoru ústavného súdu nemožno bez ďalšieho tvrdiť, že celková doba, ktorú sťažovateľ dosiaľ strávil vo väzbe, sama osebe relativizuje existenciu dôvodu ďalšieho trvania jeho väzby. Dôvody väzby je potrebné skúmať vo vzťahu ku každému konaniu samostatne. Je tiež potrebné podotknúť, že sťažovateľ vo svojej argumentácii o dosiaľ vykonanej väzbe nezohľadňuje dobu pripadajúcu na právoplatne uložený a vykonaný trest odňatia slobody.

Na druhej strane nemožno špecifickú okolnosť dlhého obdobia väzby v rôznych konaniach opomíňať ako irelevantnú a je potrebné ju zohľadniť v kontexte stavu a výsledku trestných konaní, na dosiahnutie účelu ktorých boli väzby sťažovateľa nariadené.

Ústavný súd zistil, že sťažovateľ bol dosiaľ právoplatne odsúdený jedenkrát, a to rozsudkom okresného súdu sp. zn. 3 T 72/2009 z 12. apríla 2009 v spojení s rozhodnutím krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4 To 74/2010 z 13. júla 2010 za trestný čin legalizácie príjmu z trestnej činnosti podľa § 252 ods. 3 Trestného zákona, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní štyroch rokov. S

Sťažovateľ trest vykonal 13. júla 2010. V ďalšom právoplatne skončenom súdnom konaní bol sťažovateľ oslobodený spod obžaloby pre trestný čin vraždy spolupáchatelstvom podľa § 9 ods. 2 a § 219 ods. 1 a 2 písm. a) Trestného zákona rozsudkom okresného súdu sp. zn. 4 T 106/09 z 21. júla 2011 v spojení s rozhodnutím krajského súdu. V tomto kontexte sa ďalšia väzba sťažovateľa (bez prístúpenia iných okolností) legitimizovaná napadnutým rozhodnutím krajského súdu nejaví ako nevyhnutný prostriedok na dosiahnutie účelu trestného konania.

Sumarizujúc všetky uvedené okolnosti, ústavný súd konštatuje, že napadnuté uznesenie krajského súdu bolo vydané viac ako dva mesiace potom, ako krajský súd rozhodol v tom istom trestnom konaní o väzbe sťažovateľa uznesením z 11. septembra 2012, ktoré ústavný súd zrušil nálezom sp. zn. I. ÚS 47/2013 v nadväznosti na záver, že ďalšia väzba sťažovateľa na základe dôvodov uvedených v predmetnom uznesení nie je v súlade s jeho základným právom podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a právom podľa čl. 5 ods. 1 a 4 dohovoru. Krajský súd neuviedol v napadnutom uznesení ďalšie, t. j. iné skutočnosti, ktoré by odôvodňovali trvanie dôvodu útekovvej väzby, resp. by odôvodňovali existenciu iného väzobného dôvodu.

Sťažovateľ tiež navrhuje, aby ústavný súd zrušil napadnuté uznesenie krajského súdu a aby mu priznal finančné zadostučinenie v sume 50 000 €.

Vychádzajúc z čl. 127 ods. 2 prvej vety ústavy a § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde, ústavný súd zrušil napadnuté uznesenie krajského súdu.

Je všeobecne známou skutočnosťou, že potom, ako ústavný súd nálezom sp. zn. I. ÚS 47/2013 z 5. júna 2013 zrušil uznesenie krajského súdu sp. zn. 5 Tpo 36/2012 z 11. septembra 2012 a vec mu vrátil na ďalšie konanie, krajský súd rozhodol

	<p>17. septembra 2013 o prepustení sťažovateľa z väzby a sťažovateľ bol následne vyhovený na Ukrajinu.</p> <p>Z tohto dôvodu sa už javí ako neúčelné, aby ústavný súd vrátil vec krajskému súdu na ďalšie konanie. V súčasnosti už totiž nemožno, a ani nie je ani racionálne skúmať dôvodnosť trvania väzby sťažovateľa so spätnou účinnosťou, teda za dobu minulú</p> <p>Ústavný súd nálezom sp. zn. I. ÚS 47/2013 z 5. júna 2013 nevyhovel návrhu sťažovateľa na priznanie finančného zadosťučinía s odôvodnením, že nie je účelné ani vhodné, keďže vyslovenie porušenia sťažovateľom označených práv a priznanie náhrady trov konania považoval v okolnostiach danej veci za dostačujúce.</p> <p>Vzhľadom na to, že sťažovateľ bol po doručení sťažnosti ústavnému súdu prepustený z väzby uznesením krajského súdu, ústavný súd nezistil dôvody na to, aby v tejto veci rozhodol o nároku na priznanie finančného zadosťučinenia inak, ako už bolo predtým rozhodnuté vo veci vedenej pod sp. zn. I. ÚS 47/2013. Z uvedeného dôvodu ústavný súd žiadosti sťažovateľa o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia nevyhovel.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol tak, že základné práva sťažovateľa na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 1 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením krajského súdu porušené boli.</u></p> <p><u>Uznesenie krajského súdu zrušuje.</u></p> <p><u>Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovuje.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	<p>Ústavný súd SR: II. ÚS 55/98, I. ÚS 177/03, III. ÚS 7/00, I. ÚS 165/02, I. ÚS 47/2013 ESEP: Brogan and Others v. Anglicko z 29. 11. 1988, séria A, č. 154-B, bod 65; Jecius v. Litva, bod 100; Schiesser v. Švajčiarsko zo 4. 12. 1979, séria A, č. 34, bod 31; Michalko v. Slovenská republika, rozsudok z 21. 12. 2010, body 112 a 113; Lukanov v. Bulharsko z 20. 3. 1997; Berktaý c. Turecko z 1. 3. 2001</p>

Nálezy – priet’ahy v konaní:

spisová značka	IV. ÚS 615/2013
sudca spravodajca	Ludmila Gajdošíková
druh konania	čl. 127 ods. 1 ústavy konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	6. marca 2014
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľka namietala porušenie označených práv postupom okresného súdu v konaní o určení neplatnosti rozhodcovského rozsudku, ktoré začalo v roku 2006.</p>
ratio decidendi	<p>1. Predmetom namietaného konania okresného súdu je rozhodovanie o žalobe sťažovateľky o určení neplatnosti rozhodcovského rozsudku. Podľa názoru ústavného súdu nemožno konanie z hľadiska jeho predmetu považovať za právne zložité, agenda tohto typu je štandardnou súčasťou rozhodovacej činnosti všeobecných súdov. Okresný súd nepoukázal vo svojom vyjadrení na skutkovú zložitosť veci a ani ústavný súd ju nezistil zo súdneho spisu. Okresný súd dosiaľ nevykonával časovo náročnejšie dokazovanie, a preto nemožno dospieť k záveru, že by namietaný stav konania ovplyvnilo zložité zisťovanie skutkového stavu potrebného pre rozhodnutie. Zároveň je potrebné poukázať, že proti sťažovateľke je vedená exekúcia na vymoženie pohľadávky priznanej rozhodcovským rozsudkom zrážkami z jej starobného dôchodku, a preto má rozhodnutie pre ňu osobitný význam.</p> <p>2. Správanie sťažovateľky ako účastníčky konania je druhým kritériom, podľa ktorého ústavný súd posudzuje, či v konaní vedenom okresným súdom došlo k zbytočným priet’ahom.</p> <p>Vychádzajúc z doterajšieho priebehu konania, ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka čiastočne negatívne ovplyvnila doterajšiu dĺžku napadnutého konania vzhľadom na viacero procesných návrhov, ktoré podala a o ktorých bolo potrebné rozhodnúť pred samotným prerokovaním veci (žiadosť o ustanovenie právneho zástupcu,</p>

	<p>oslobodenie od súdnych poplatkov, návrh na zmenu účastníka, návrh na odklad vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku a pod.), ako aj vzhľadom na potrebu odstránenia nedostatkov návrhu, nepredloženie relevantných dokladov a pod.</p> <p>3. Tretím hodnotiacim kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie jej veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, bol postup samotného okresného súdu v namietanom konaní.</p> <p>Napadnuté konanie okresného súdu trvá sedem a pol roka a prevažnú časť tohto obdobia sa okresný súd zaoberal návrhom sťažovateľky na odklad vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku, ktorý podala súčasne s návrhom vo veci samej a doplnila v júni 2008. O tomto návrhu rozhodoval trikrát, právoplatnosť nadobudlo až uznesenie z 21. júna 2013, ktorým okresný súd odložil vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku do právoplatného skončenia konania. Medzitým sa okresný súd zaoberal aj návrhom sťažovateľky na zmenu pôvodného žalovaného a vstup ďalších účastníkov do konania na strane odporcu, rozhodovanie o týchto návrhoch trvalo rok a osem mesiacov. Do podania sťažnosti ústavnému súdu okresný súd nariadil len dva termíny pojednávania a ostatné pojednávanie, na ktorom bola vypočutá sťažovateľka, sa uskutočnilo 21. januára 2014.</p> <p>Ústavný súd hodnotí uvedený postup okresného súdu ako neefektívny, poznačený nesprávnou činnosťou okresného súdu, čo sa prejavilo dvakrát zrušením jeho uznesenia v odvolacom konaní, a poznačený aj prietáhmi, keď okresný súd vykonával jednotlivé úkony s viacmesačnými odstupmi, vytvoriac tak dojem relatívne pravidelnej činnosti, ktorá však nesmerovala k naplneniu účelu konania.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol tak, že základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom okresného súdu v namietanom konaní porušené boli.</u></p> <p><u>Okresnému súdu prikazuje, aby konal bez zbytočných prietáhov. Sťažovateľke priznáva finančné zadosťučinenie v sume 3 500 €.</u></p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov</p>	<p>***</p>

<p>spisová značka</p>	<p>IV. ÚS 667/2013</p>
<p>sudca spravodajca</p>	<p>Ludmila Gajdošíková</p>
<p>druh konania</p>	<p>čl. 127 ods. 1 ústavy konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb</p>
<p>druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</p>	<p>nález – vyhovené</p>
<p>dátum rozhodnutia</p>	<p>6. marca 2014</p>
<p>dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv</p>	<p>čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd</p>
<p>skutkový stav a základné fakty</p>	<p>Sťažovateľka namietala porušenie označených práv postupom okresného súdu v konaní o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, ktoré začalo v roku 2001.</p>
<p>ratio decidendi</p>	<p>1. Predmetom napadnutého konania pred okresným súdom je rozhodovanie o návrhu na vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Predseda okresného súdu vo svojom vyjadrení uviedol, že vec po právnej stránke nepovažuje za zložitú, poukázal na skutočnosť, že vec je zo skutkového hľadiska zložitejšia, pretože si vyžiadala znalecké posudky, výsluch svedkov i prerušenie konania na účely vyriešenia súvisiacich otázok v inom konaní. Podľa názoru ústavného súdu ide o vec, ktorá tvorí štandardnú súčasť rozhodovacej činnosti všeobecných súdov a nie je právne zložitá. Pokiaľ ide o faktickú zložitosť veci, podľa názoru ústavného súdu nejde o takú zložitosť veci, ktorou by bolo možné odôvodniť doterajší neprímerane dlhý čas konania okresného súdu (trinásť rokov), počas ktorého tento súd stále neprijal meritórne rozhodnutie.</p> <p>2. Sťažovateľka niekoľkokrát ospravedlnila svoju neúčast' na nariadených súdnych pojednávaniach z dôvodu svojej práceneschopnosti. Ústavný súd zastáva názor,</p>

	<p>že správanie sťažovateľky ako žalobkyne v napadnutom konaní nemalo zásadný negatívny vplyv na doterajšiu dĺžku konania.</p> <p>3. Ústavný súd uzavrel, že už samotná doterajšia dĺžka namietaného konania (13 rokov) je neakceptovateľná, a preto, poukazujúc na skutočnosť, že napadnuté konanie nebolo ani po 13 rokoch od jeho začatia právoplatne skončené z dôvodu jeho neefektívnej činnosti, došlo k zbytočným prieťahom.</p> <p>Ústavný súd rozhodol tak, že základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom okresného súdu v namietanom konaní porušené boli.</p> <p><u>Okresnému súdu prikazuje, aby konal bez zbytočných prieťahov. Sťažovateľke priznáva finančné zadosťučinenie v sume 7 000 €.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	***

spisová značka	IV. ÚS 753/2013
sudca spravodajca	Ján Luby
druh konania	čl. 127 ods. 1 ústavy konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	3. apríla 2014
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ namietal porušenie označeného práva postupom okresného súdu v konaní o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva účastníkov konania k pozemku, ktoré začalo v roku 2005.
ratio decidendi	<p>1. Predmetom posudzovaného konania pred okresným súdom je rozhodovanie o žalobe sťažovateľa v občianskoprávnej veci o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva účastníkov konania k pozemku.</p> <p>Ústavný súd v zhode s názorom predsedníčky okresného súdu uvedeným vo vyjadrení k sťažnosti nepovažuje vec za právne zložitú. Určitú mieru skutkovej zložitosti možno podľa názoru ústavného súdu pripustiť vzhľadom na nutnosť vykonania znaleckého dokazovania, čo však nemôže ospravedlniť to, že napadnuté konanie nebolo ani po viac ako ôsmich rokoch od jeho začatia právoplatne skončené.</p> <p>2. Ústavný súd pripúšťa určitý podiel sťažovateľa na spomalení priebehu napadnutého konania v súvislosti s tým, že podaná žaloba nespĺňala predpísané náležitosti, že nebola dostatočne špecifikovaná hodnota predmetu sporu, a napokon, že sťažovateľ realizoval aktivity smerujúce k mimosúdному vyriešeniu sporu, ktoré dosiaľ neboli úspešné. Uvedené však podľa názoru ústavného súdu zásadnejším spôsobom neovplyvnilo dĺžku napadnutého konania a najmä nezbavilo okresný súd zodpovednosti za stav konania v čase meritórneho rozhodovania ústavného súdu o sťažnosti.</p> <p>3. Ústavný súd konštatuje, že z ústavnoprávneho hľadiska nemožno akceptovať, aby konanie pred všeobecným súdom nebolo po viac ako ôsmich rokoch od jeho začatia právoplatne skončené.</p> <p>Ústavný súd rozhodol tak, že základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom okresného súdu v namietanom konaní porušené bolo.</p> <p><u>Okresnému súdu prikazuje, aby konal bez zbytočných prieťahov. Sťažovateľovi priznáva finančné zadosťučinenie v sume 2 500 €.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	***

spisová značka	IV. ÚS 16/2014
sudca spravodajca	Ján Luby
druh konania	čl. 127 ods. 1 ústavy konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	7. marca 2014
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka namietala porušenie označených práv postupom okresného súdu v konaní o zvýšení výživného, ktoré začalo v roku 1999.
ratio decidendi	<p>1. Pokiaľ ide o kritérium právna a faktická zložitost' veci, ústavný súd konštatuje, že predmetom konania je návrh na zvýšenie výživného, teda po právnej stránke štandardná rodinnoprávna vec patriaca do rozhodovacej agendy všeobecného súdnictva, a preto z tohto hľadiska nebol dôvod na predĺženie napadnutého konania. Predmetné konanie ústavný súd nehodnotí ako právne zložité a nezistil tiež, že by vykazovalo znaky mimoriadnej faktickej zložitosti, ktoré by boli dôvodom na jeho predĺženie.</p> <p>2. Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka, resp. jej matka z rôznych dôvodov (praceneschopnosť, choroba maloletej sťažovateľky, zdravotné a procesné dôvody) ospravedlnila svoju neúčast' na 12 pojednávaniach.</p> <p>Na ťarchu sťažovateľky je potrebné pripísať aj skutočnosť, že matka sťažovateľky neúspešne namietala zaujatost' ustanovenej súdnej znalkyne (okresný súd uznesením z 15. októbra 2010 rozhodol, že ustanovená znalkyňa nie je vylúčená), čo malo za následok oddialenie konečného rozhodnutia vo veci.</p> <p>Ústavný súd napokon poukazuje aj na to, že okresný súd za nepredloženie požadovaných dokladov matke sťažovateľky uznesením z 8. februára 2006 uložil aj poriadkovú pokutu. Je teda nesporné, že aj sťažovateľka v štádiu konania, keď bola zastúpená matkou ako zákonnou zástupkyňou, určitou mierou prispela k spomaleniu priebehu napadnutého konania, čo ústavný súd zohľadnil pri rozhodovaní o priznaní finančného zadosťučinenia.</p> <p>3. Ústavný súd na neefektívnost' postupu okresného súdu v napadnutom konaní poukazuje aj v súvislosti s tým, že okresný súd po viac ako 6-týždňovej neprítomnosti zákonnej sudkyne v dôsledku jej praceneschopnosti vec prideliť náhodným výberom inej zákonnej sudkyne, avšak napokon uvedený súdny spis bol vrátený pôvodnej zákonnej sudkyne bez vykonania čo aj len jediného procesného úkonu vo veci, čo svedčí o formalistickom postupe okresného súdu v konaní v uvedenej súvislosti, ktorý nemohol viesť k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa nachádzala sťažovateľka domáhajúca sa rozhodnutia o jej návrhu.</p> <p>Ústavný súd už vo svojej predchádzajúcej judikatúre poukázal na to, že nielen nečinnost', ale aj neefektívna (nesprávna) činnost' štátneho orgánu (všeobecného súdu), môže zapríčiniť porušenie ústavou zaručeného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov, ak činnost' štátneho orgánu nesmerovala k odstráneniu právnej neistoty.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol tak, že základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom okresného súdu v namietanom konaní porušené boli.</u></p> <p>Sťažovateľke priznáva finančné zadosťučinenie v sume 5 000 €. Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovuje.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	***

Spracovala: JUDr. Gabriela Lacková

Upozornenie :

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.